

Sygnatura akt IX GC 291/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Iwona Dziamska

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Jankowiak

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa L. D. NIP (...)

przeciwko (...) Związkowi (...) w W. działającemu przez (...) Związek (...) w P. KRS (...)

przy interwencji ubocznej Miasta P.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 251.404,37 zł (dwieście pięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta cztery złote i trzydzieści siedem groszy) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2015r. do dnia zapłaty
2. w pozostałym zakresie powództwo oddala
3. koszty postępowania rozdziela stosunkowo między stronami, obciążając nimi powódkę w 45 %, a pozwanego w 55 % i z rozliczenia tych kosztów zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 14.783,58 zł
4. nie przyznaje interwenientowi ubocznemu zwrotu kosztów postępowania.

SSO Iwona Dziamska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 30 stycznia 2014r. powódka L. D., prowadząca działalność gospodarczą pod firma (...) wod – kan i c.o. (...) w K., wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Związku (...) w W. działający przez Okręgowy Zarząd w P. kwoty 457.874,79 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 września 2013r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż wzięła udział w pisemnym przetargu nieograniczonym, ogłoszonym przez pozwanego. Przedmiotem zamówienia była budowa ogrodu działkowego wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie M. w P. – 4 zadania. Szczegółowy zakres robót określała dokumentacja projektowa, stanowiąca integralną część specyfikacji istotnych warunków zamówienia, która zgodnie z ogłoszeniem o pisemnym przetargu nieograniczonym, została udostępniona na stronie internetowej pozwanego.

Strony podpisały umowę nr (...) w dniu 17 maja 2012r. Powódka wyjaśniła, iż poza pracami zleconymi w ramach umowy, dokonała dodatkowych prac i nakładów przy budowie ogrodu działkowego wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie M. w P.. Łączna wartość tych prac miała wynieść 457.874,79 zł. Wykonanie prac dodatkowych miało nastąpić za ustnymi ustaleniami, po pełnej akceptacji i na prośbę inwestora – pozwanego.

Powódka podkreśliła, że bez dokonania prac dodatkowych, nie byłoby możliwe wykonanie w ogóle zadania nr 3 do umowy z dnia 17 maja 2012r., co doprowadzałyby do sytuacji, że powódka nie tylko nie otrzymałaby wynagrodzenia ale nie mogłaby w ogóle wykonać umowy, a nadto zostałaby narażona na dodatkowe straty, wynikające z odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy.

Nakazem zapłaty z dnia 3 marca 2014r. Sąd Okręgowy w Poznaniu w sprawie IX GNc 235/14 uwzględnił powództwo w całości.

Od powyższego nakazu sprzeciw wniósł pozwany, żądając oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powódki kosztów postępowania według norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, iż powódka miała pełną świadomość przy podejmowaniu decyzji o zawarciu umowy, zarówno w kwestii zakresu koniecznych do wykonania prac, obowiązku dostarczenia materiałów, jak i wysokości wynagrodzenia. Pozwany zaprzeczył, jakoby czynił jakiegokolwiek ustne ustalenia z powódką, co do wykonywania dodatkowych prac, czy konieczności zakupu kabla, który rzekomo nie był objęty umową. Pozwany wskazał, iż nie zlecił powódce wykonania żadnych prac dodatkowych. Zazaczył, że powódka nigdy nie zgłaszała konieczności wykonania jakichkolwiek dodatkowych prac, ani w formie pisemnej, ani w formie ustnej. Odbiór prac dokonywany był partiami tj. protokołem częściowego odbioru robót z dnia 5 września 2012r., następnie protokołem częściowego odbioru robót z dnia 9 października 2012r. i protokołem końcowym odbioru robót z dnia 14 grudnia 2012r.

Pozwany wyjaśnił, że zgodnie z § 3 umowy łączącej strony, wynagrodzenie powódki za wykonanie przedmiotu umowy ustalono zgodnie z przyjętą ofertą, łącznie na kwotę 647.745,71 zł i kwota ta w całości została przez pozwanego zapłacona. W ustępie 2 w/w umowy strony zgodnie ustaliły, że wynagrodzenie to obejmuje wszelkie koszty wynikające z dokumentacji przetargowej oraz niezbędne do wykonania zamówienia oraz wszystkie obowiązujące w Polsce podatki, opłaty celne i inne opłaty związane z realizacją przedmiotu zamówienia i jest wynagrodzeniem ryczałtowym.

Pismem z dnia 17 listopada 2015r. Miasto P. zgłosiło interwencję uboczną pod stronie pozwanego, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany zorganizował pisemny przetarg nieograniczony, którego przedmiotem była budowa ogrodu działkowego wraz z niezbędną infrastrukturą na terenie M. w P. – 4 zadania.

Zadanie numer 3 obejmowało wykonanie instalacji elektrycznych i oświetleniowych na terenie przyszłego ogrodu działkowego, zgodnie z zakresem prac zamieszczonym w dokumentacji projektowej, stanowiącej załącznik nr 2-3 do specyfikacji.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazano, że w przypadku rozbieżności między przedmiarem robót, a projektem budowlanym, dokumentem nadrzędnym jest projekt budowlany, za wyjątkiem zadania nr 3 – gdzie dokumentem nadrzędnym jest przedmiar robót. Zastrzeżono, że cena netto danej pozycji w kosztorysie ofertowym, obejmuje wszystkie koszty i opłaty realizacji przyszłej umowy, wszelkie materiały oraz roboty niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia zgodnie z dokumentacją projektową, stanowiącą załącznik nr 2 do specyfikacji tj. projektem budowlanym, specyfikacją techniczną wykonania i odbioru prac i przedmiarem robót.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : ogłoszenie o pisemnym przetargu nieograniczonym (k.19-22), specyfikacja istotnych warunków zamówienia (k.23-34), przedmiary robót (k.35-40).

W toku powyższego postępowania przetargowego powódka złożyła ofertę wykonania prac za kwotę 660.877,92 zł netto, to jest 812.879,84 zł brutto.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : formularz oferty wraz z kosztorysem (k.97-104).

W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego powódka zawarła z pozwanym umowę z dnia 17 maja 2012r. nr (...), na mocy której zobowiązała się do wykonania zadania – budowy ogrodu działkowego wraz niezbędną infrastrukturą na terenie M. w P. – zadanie nr 3 (wykonanie instalacji elektrycznych i oświetleniowych na terenie przyszłego ogrodu działkowego) zgodnie z ofertą i specyfikacją istotnych warunków zamówienia.

Szczegółowy zakres robót przedstawiały załączniki do umowy – oferta wykonawcy oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami.

Za wykonanie przedmiotu umowy ustalone zostało wynagrodzenie w łącznej kwocie netto 526.622,53 zł.

Wszelkie zamiany umowy wymagały formy pisemnej pod rygorem nieważności.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : umowa nr (...) z dnia 17 maja 2012r. (k.41-47).

Powódka wykonała prace objęte w/w umową, które zostały odebrane przez pozwanego w dniach: 5 września 2012r., 9 października 2012r. oraz 14 grudnia 2012r.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : protokoły odbioru (k.108-109,116-117,122-123), faktury VAT (k.106,107,115,119).

W związku z realizacją powyższej umowy powódka wykonała na rzecz pozwanego roboty dodatkowe, które nie były objęte w/w umową, a które obejmowały między innymi zakup i ułożenie dodatkowego kabla zasilającego do obsługi bram.

Powódka w toku wykonywania prac zwracała uwagę przedstawicielom pozwanego na konieczność wykonania prac, które nie były objęte umową. Pomimo tego strony nie zawarły, ani w formie ustnej, ani w formie pisemnej, umowy dotyczącej wykonania prac dodatkowych.

dowód : faktura VAT nr (...) z dnia 22 lipca 2013r. (k.49,62), zeznania świadków: T. K. (k.230-231), A. K. (1) (k.231), J. Z. (1) (k.232), R. D. (k.232-233), S. O. (1) (k.233-234).

W związku z wykonaniem prac dodatkowych powódka wystawiła na rzecz pozwanego fakturę VAT nr (...) z dnia 22 lipca 2013r., na kwotę 457.874,79 zł, z terminem płatności – 30 dni.

Powyższa faktura została doręczona pozwanemu w dniu 16 sierpnia 2013r.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : faktura VAT nr (...) z dnia 22 lipca 2013r. (k.49,62) .

Pismem z dnia 26 sierpnia 2013r. pozwany zwrócił powódce powyższą fakturę, uznając żądania powódki za bezzasadne.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : pismo pozwanego z dnia 26 sierpnia 2013r. (k.124).

Pismem z dnia 25 września 2013r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 457.874,79 zł.

okoliczność bezsporna, a nadto **dowód** : wezwanie do zapłaty z dnia 25 września 2013r. (k.63-64).

Wartość prac dodatkowych wykonanych przez powódkę, obejmująca również koszty pośrednie oraz zysk w wysokości 12 %, wyniosła 251.404,37 zł.

dowód : opinia biegłego sądowego M. W. z dnia 22 czerwca 2015r. wraz z załącznikami (k.246-271), ustna uzupełniająca opinia biegłego z dnia 26 listopada 2015r. (k.296-297).

Sąd zważył co następuje:

W niniejszej sprawie strony łączyła umowa z dnia 17 maja 2012r., na mocy której powódka zobowiązała się do wykonania na rzecz pozwanego zadania – budowy ogrodu działkowego wraz niezbędną infrastrukturą na terenie M. w P. – zadanie nr 3 (wykonanie instalacji elektrycznych i oświetleniowych na terenie przyszłego ogrodu działkowego), zgodnie z ofertą i specyfikacją istotnych warunków zamówienia. Poza sporem pozostawało, że powódka wykonała wszystkie prace objęte w/w umową i otrzymała w związku z tym od pozwanego wynagrodzenie w umownej wysokości. Przedmiotem sporu było jedynie wynagrodzenie, jakiego domagała się powódka z tytułu wykonania prac, które jej zdaniem nie były objęte umową, a których wykonanie w jej ocenie było konieczne, w związku z realizacją inwestycji.

Powódka stała na stanowisku, iż w zakresie wykonania tych prac zawarła umowę z pozwanym. Na powódce zatem, zgodnie z art. 6 k.c., spoczywał obowiązek wykazania powyższej okoliczności. Ciężarowi temu powódka jednak nie sprostała. Umowa dotycząca wykonania robót dodatkowych nie została zawarta w formie pisemnej. Strony niezbędne ustalenia miały dokonać ustnie. Powódka okoliczność tą próbowała wykazać za pomocą zeznań świadków: T. K., A. K. (1), J. Z. (2) i R. D.. Zeznania przesłuchanych świadków Sąd uznał za wiarygodne w całości, gdyż były w ocenie Sądu spontaniczne, spójne i logiczne. Świadkowie zrelacjonowali posiadaną przez siebie wiedzę, dotyczącą wykonywania prac przez powódkę i ich zakresu oraz uzgodnień, co do wykonania prac dodatkowych. Jednoznacznie przy tym wskazywali, jakich okoliczności nie pamiętają, co było zapewne wynikiem upływu czasu od chwili zdarzeń o których zeznawali lub o jakich okolicznościach nie mają wiedzy. Ich zeznania okazały się jednak nieprzydatne dla ustalenia okoliczności zawarcia przez strony umowy dotyczącej wykonania robót dodatkowych, gdyż nie posiadali szczegółowej wiedzy w tym zakresie. Świadek T. K., który w spornym okresie był pracownikiem powódki, potwierdził jedynie fakt rozmowy wiceprezesa pozwanego J. K. z R. D., której przedmiotem był wykonanie prac, związanych z ułożeniem kabla dotyczącego zasilania bram. Świadek nie pamiętał dokładnie przebiegu tego spotkania, ani nie potrafił wskazać, kiedy miało ono miejsce. Z kolei świadek A. K. (2) wskazywał, iż kwestia wykonania dodatkowych prac związanych z zasilaniem bram była przedmiotem narady, jaka miała się odbyć z jego udziałem, R. D. oraz innych osób, w tym przedstawiciela pozwanego. Inny z pracowników powódki – J. Z. (2) potwierdził okoliczność rozmowy między R. D., a J. K., która dotyczyła prac dodatkowych, a dokładnie założenia liczników i zabezpieczeń do szafek. Świadek potwierdził, iż wolą stron było, aby powódka wykonała określone prace. Świadek nadmienił jednak, iż w jego obecności nie było rozmowy dotyczącej wysokości wynagrodzenia. Przesłuchany w charakterze świadka syn powódki R. D., zajmujący się w imieniu powódki, wszystkimi sprawami związanymi z realizacją przedmiotowej inwestycji, potwierdził zeznania w/w świadków, dotyczące spotkań w sprawie wykonania prac dodatkowych. Świadek zwracał uwagę na rozbieżności między przedmiarami, a projektem budowlanym i związany z tym obowiązek wykonywania prac dodatkowych. Przyznał jednak, iż pozwany nie akceptował konieczności wykonania prac, stojąc na stanowisku, że wszystkie prace zawarte były w przedmiarach, a pozwany nie ma dodatkowych środków na sfinansowanie tych prac. Okoliczność wykonania prac dodatkowych potwierdził również S. O. (2), wskazując, iż dotyczyły one zasilania urządzeń sanitarnych. Świadek wskazywał jednak, iż wszelkie rozmowy, jakie dotyczyły wykonywania prac miały charakter techniczny, a on sam nie był upoważniony do dokonywania jakichkolwiek ustaleń odnośnie przedmiotu umowy.

Oceniają powyższe zeznania nie można pominąć również zeznań wiceprezesa pozwanego J. K.. Sąd odmówił im wiarygodności w zakresie, w jakim twierdził on, że powódka nie zgłaszała konieczności wykonania prac dodatkowych albowiem pozostawały one w sprzeczności, zarówno z zeznaniami R. D., jak i T. K., A. K. (1) i J. Z. (1), z których wynikało, że przedstawiciel powódki R. D. informował przedstawiciela pozwanego o konieczności wykonania prac dodatkowych. Z kolei zeznania przedstawiciela pozwanego w zakresie, w jakim twierdził on, iż prace dotyczące położenia kabla do automatycznego otwierania bramy, jak również dotyczące skrzynek, były objęte umową, stanowiły w zasadzie jedynie jego opinie, a pozwany nie zaoferował dowodów podważających twierdzenia powódki o charakterze wykonanych prac. Co istotne biegły w opinii potwierdził, iż określone prace nie były ujęte w przedmiarze robót, a zatem nie były objęte umową.

Reasumując powyższe wskazać należy, iż powódka wykazała jedynie, iż o konieczności wykonania prac dodatkowych informowany był pozwany. Z zeznań któregokolwiek ze świadków nie wynika jednak, aby pozwany nie tylko zaakceptował konieczność wykonania określonych prac, ale również, aby strony uzgodniły wynagrodzenie za wykonanie tych prac. Powódka wskazując na zawarcie umowy między stronami, powinna wykazać jej zawarcie, a więc uzgodnienie essentialia negotii, co oznacza w tym przypadku zakres prac i wynagrodzenie za ich wykonanie. W szczególności powódka nie wykazała, aby druga z tych kwestii została przez strony uzgodniona, aby ustalona została konkretna kwota wynagrodzenia lub aby strony uzgodniły sposób jego ustalenia. Nie można zatem przyjąć, aby strony łączyła umowa obejmująca swoim zakresem wykonanie prac dodatkowych. Nie mogła ona zatem stać się podstawą zasądzenia kwoty wskazanej w pozwie.

Uznanie, iż strony nie zawarły umowy dotyczącej wykonania przez powódkę prac dodatkowych nie stanowiło automatycznej podstawy do oddalenia powództwa. Nie budziło bowiem wątpliwości, że powódka wykonała prace, za które dochodzi wynagrodzenia. Powódka ostatecznie określiła ich zakres w piśmie z dnia 19 listopada 2014r. Pozwany nie zakwestionował tego spisu, w szczególności nie twierdził, że określone w tym piśmie prace i wskazane materiały nie zostały wykonane i dostarczone.

Nie budziło również w ocenie Sądu wątpliwości, że prace te nie były objęte umową z dnia 17 maja 2012r. Pozwany stał wprawdzie na odmiennym stanowisku, ale swoich twierdzeń nie wykazał. Szczegółowy zakres robót nie został zawarty w samej treści umowy, ale zawierały go załączniki do umowy – oferta wykonawcy oraz specyfikacja istotnych warunków zamówienia wraz z załącznikami. Szczególnie istotny w tym zakresie okazał się przedmiar robót, stanowiący część specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Co istotne, zgodnie z treścią SIWZ w przypadku rozbieżności między przedmiarem robót, a projektem budowlanym, nadrzędnym w zakresie objętym zadaniem nr 3 był przedmiar robót. Pozwany nie podważył twierdzeń powódki i nie wykazał, by którakolwiek z prac wskazanych w w/w piśmie powódki była objęta umową. Nie można również pominąć okoliczności, iż biegły dokonując wyceny wykonanych prac ustalił także, iż prace te nie były wskazane w przedmiarze robót, a zatem nie były objęte umową.

Pozwany wskazywał, iż wynagrodzenie powódki miało charakter ryczałtowy. Nie oznaczało to jednak, iż powódka miała obowiązek wykonania prac, które nie były objęte przedmiarem. Ustalenie wynagrodzenia w postaci ryczałtowej oznaczało tylko tyle, że powódka nie mogła żądać dodatkowego wynagrodzenia za wykonanie prac, które objęte były umową, a więc wskazane z przedmiarze. Nie pozbawiało to jednak prawa żądania wynagrodzenia za prace o charakterze dodatkowym.

Skoro zatem powódka wykonała prace dodatkowe, które zostały odebrane przez pozwanego, to tym samym pozwany, jako inwestor, w następstwie ich wykonania stał się bezpodstawnie wzbogacony. Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Nadmienić w tym miejscu należy, iż wykonanie prac dodatkowych przez powódkę nie wynikało z samowolnej decyzji powódki, ale miał charakter prac koniecznych. Powódka jednoznacznie wskazywała, że wykonanie tych prac, w szczególności położenie dodatkowego kabla, było konieczne dla prawidłowego wykonania robót objętych umową. Charakter tych prac potwierdził również biegły M. W. w swojej ustnej opinii złożonej na rozprawie w dniu 26 listopada 2015r., wskazując iż ze względów technologicznych należało je wykonać. W takiej sytuacji nie budzi wątpliwości, iż pozwany powinien zwrócić powódce koszty, jakie poniosła, wykonując te prace.

Powódka żądała wynagrodzenia w kwocie 457.874,79 zł. Na powódce zatem spoczywał ciężar wykazania zasadności żądania tej kwoty. Kluczowym w tym zakresie okazał się dowód z opinii biegłego. Postanowieniem z dnia 5 marca 2015r. Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu budownictwa i kosztorysowania na okoliczność wyceny zakupionego i dostarczonego przez powódkę kabla i wykonanych prac dodatkowych opisanych przez pełnomocnika powoda w piśmie z dnia 19 listopada 2014r. Wykonanie opinii na powyższą tezę zostało powierzone biegłemu M. W.. W przedłożonej opinii z dnia 22 czerwca 2015r. biegły wskazał, iż wartość kosztorysowa robót wyniosła 251.404,37 zł.

Sąd uznał opinię biegłego za wyczerpującą, w całości przydatną dla rozstrzygnięcia sprawy. Biegły sądowy przedstawił kategorię wniosków. Wyjaśnił metodologię swojej pracy oraz powołał źródła, na podstawie których doszedł do wniosków przedstawionych w sprawie. Opinia biegłego była profesjonalna, dokładna, szczegółowa i rzetelna. Biegły wykorzystał swą wiedzę, zdobyte doświadczenie zawodowe w sposób nie budzący wątpliwości Sądu. Sąd dokonując oceny opinii biegłego miał także na względzie to, że opinia nie była kwestionowana przez którąkolwiek ze stron, a zgłaszane na rozprawie w dniu 26 listopada 2015r. wątpliwości i pytania zostały w pełni wyjaśnione przez biegłego w ustnej uzupełniającej opinii. Biegły wskazał wówczas, że koszty pośrednie, o których mowa w podsumowaniu kosztorysu powykonawczego, to są koszty dostawy, transportu, magazynowania, rozłożenia tego materiału i wynikają ze średnich krajowych na dany kwartał ujawnianych w cennikach wydawanych przez S.. Prace dotyczyły roku 2013 i różnica pomiędzy początkiem roku a końcem roku była niewielka, w związku z tym biegły przyjął średnią z połowy roku. Biegły wyjaśnił również, że kosztorys wyliczany jest przez program komputerowy Norma, który jest typowym programem do kosztorysowania i wszelkie koszty związane z tym kosztorysem są automatycznie przeliczane. Wartość 60% kosztów pośrednich została obliczona jedynie od R i S, to jest robocizny i sprzętu, natomiast koszty pośrednie nie zostały policzone w tych pozycjach od materiałów. W tym dziale opinii koszty pośrednie materiałowe wynoszą 0, z tego względu, że te pozycje były zawarte w tym kosztorysie głównym, czyli w części bezspornej – kosztorysie inwestorskim inwestora. Żadna ze stron, w tym interwenient uboczny nie kwestionowali w dalszym toku postępowania opinii biegłego, ani nie wnosili o jej uzupełnienie, czy też przeprowadzenie dowodu z opinii kolejnego biegłego. W rezultacie Sąd uznał przedstawioną przez biegłego opinię za przydatną dla rozstrzygnięcia sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż roszczenia powódki zasługiwały na uwzględnienie jedynie w części. Powódka nie wykazała, iż zawarła z pozwanym umowę, na mocy której miałyby wykonać prace, wykraczające poza zakres umowy z dnia 17 maja 2015r. Jednocześnie wykazała, iż prace takie wykonała, a ich wykonanie było uzasadnione potrzebami technologicznymi. W ocenie Sądu powódka zawyżyła wartość wykonanych robót dodatkowych. Biegły ustalił ich wartość na kwotę 251.404,37 zł, a powódka skutecznie nie podważyła opinii biegłego. W rezultacie Sąd, uznając, iż pozwany bezpodstawnie wzbogacił się o wartość wykonanych przez powódkę prac dodatkowych, zasądził od pozwanego na rzecz powódki w/w kwotę, oddalając jednocześnie powództwo w pozostałym zakresie.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c., uznając, iż pozwany pozostawał w opóźnieniu z zapłatą od dnia 16 sierpnia 2013r. Pozwany w dniu 16 sierpnia 2013r. otrzymał fakturę VAT nr (...) z dnia 22 lipca 2013r., dotyczącą robót dodatkowych, z terminem zapłaty 30 dni. Uznać zatem należy, iż przedmiotowa faktura spełniła funkcję wezwania do zapłaty i po upływie terminu tam wskazanego pozwany powinien dokonać zapłaty.

Postanowieniem z dnia 26 listopada 2015r. Sąd oddalił wniosek interwenienta ubocznego o zobowiązanie do złożenia pisma procesowego. Sąd miał przy tym na uwadze, iż zgłoszenie interwencji ubocznej nastąpiło już w toku postępowania, po przeprowadzeniu większości dowodów, w tym sporządzeniu opinii przez biegłego. Interwenient uboczny przystąpił do procesu po stronie pozwanej, a zatem nie może on mieć więcej praw niż strona pozwana na określonym etapie postępowania. Pełnomocnik interwenienta ubocznego była obecna na rozprawie w dniu 26 listopada 2015r. i brała udział w czynnościach procesowych, a zatem mogła składać wnioski, odpowiednie do etapu postępowania. Brak zatem było podstaw do przyznania interwenientowi możliwości złożenia pisma procesowego, a w konsekwencji do powoływania twierdzeń i dowodów, skoro strony obowiązane były już wcześniej do przedstawienia wszystkich twierdzeń i dowodów.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach postępowania Sąd oparł się na przepisach art. 100 k.p.c. w myśl którego, w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone; sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo, gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu, oraz art. 98 § 3 k.p.c., zgodnie brzmieniem którego do kosztów celowego dochodzenia praw i celowej obrony należą dla strony reprezentowanej przez adwokata wynagrodzenie nie wyższe niż stawki określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego

stawiennictwa strony. W niniejszej sprawie powód wygrał proces w 55 %, a pozwany w 45 %. Konsekwencją powyższego było stosunkowe rozłożenie kosztów procesu i obciążenie nimi powoda w 45 %, a pozwanego w 55 %.

Na koszty postępowania poniesione przez powódkę w niniejszym procesie składały się: opłata od pozwu – 22.894 zł, koszty stawiennictwa świadka – 167,16 zł, koszty opinii biegłego – 2.505,88 zł, koszty zastępstwa procesowego i koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił w oparciu o treść § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 461 ze zm.). Koszty postępowania poniesione przez pozwanego obejmowały jedynie koszty zastępstwa procesowego oraz koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego pozwanego Sąd ustalił w oparciu o treść § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013r. poz. 490 ze zm.).

W myśl art. 107 k.p.c. interwenient uboczny, do którego nie mają zastosowania przepisy o współuczestnictwie jednolitym, nie zwraca kosztów przeciwnikowi strony, do której przystąpił. Sąd może jednak przyznać od interwenienta na rzecz wygrywającego sprawę przeciwnika strony, do której interwenient przystąpił, zwrot kosztów wywołanych samoistnymi czynnościami procesowymi interwenienta. Sąd może także przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązane do zwrotu kosztów.

Sąd nie przyznał interwenientowi ubocznemu zwrotu kosztów postępowania od powódki, w takim zakresie, w jakim powódka była zobowiązana do zwrotu tych kosztów. Sąd miał na uwadze, iż interwenient uboczny przystąpił do procesu dopiero w ostatniej jego fazie, po przeprowadzeniu większości dowodów, a jego działania, poza zgłoszeniem samej interwencji ubocznej, obejmowały udział jedynie w przesłuchaniu biegłego na rozprawie w dniu 26 listopada 2015r. Mając zatem na uwadze zakres czynności dokonanych przez interwenienta ubocznego brak było podstaw, do przyznania mu od powódki zwrotu kosztów postępowania.

SSO Iwona Dziamska